Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz

OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 3 (2024) · “Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturlarini moliyalashtirish tendensiyalari” mavzusidagi respublika il...

Биз учун афзаллиги эса мамлакатимиздаги йирик корхоналарга халқаро молия бозорларида иштирок этиш имкони яратилади. Масалан, республикамиздаги йирик корхоналарнинг чет эл фуқаролари ёки юридик шахслари томонидан уларнинг акция ва облигацияларини сотиб олиши эвазига ушбу корхоналарга инвестиция киритиш, пировардида корхонани ривожлантириш натижасида Давлат бюджетига тушумнинг ошишига олиб келади.

Мамлакатимизни ривожланган давлатлар қаторига киритиш учун ялпи ички маҳсулотнинг барқарор ўсиш суръатларига эришиш, бюджет барқарорлиги, ишлаб чиқариш маҳсулотлари рақобатбардошлигини таъминлаш, бунинг учун эса, чет эл инвестицияларини кўпроқ киритиш муҳим роль ўйнайди.

Юқоридаги фикрлардан келиб чиқиб шуни айтиш мумкинки, бугунги кунда хўжалик юритувчи субъектларда молиявий ҳисоботларни халқаро стандартларга мос равишда такомиллаштириш долзарб мавзулардан ҳисобланади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига ўтиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-4611-сон қарори. 2020 йил 24 февраль.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Аудиторларни сертификатлаш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбилар тўғрисида»ги ПҚ-5210-сон қарори. 2021 йил 4 август.
3. Президент Ш.Мирзиёев раислигида Олий таълим тизимидаги устувор вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилиши. 2021 йил. 16 июнь. https://president.uz/uz/lists/view/4424
4. Каримов А., Қўзиев И., Раҳимов М. Молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартлари. Унга мослашиш йўлида қандай чора-тадбирлар кўзда тутилган? “Халқ сўзи” газетаси. 2020.
5. Ризаев Н., Ҳотамов К. Моливий ҳисоботнинг халқаро стандартларини жорий этишда Япония тажрибаси. “Молия ва банк иши” электрон-илмий журнали. Тошкент, №1. 2020.
6. Ризаев Н., Исаев Ф. Бухгалтерия ҳисоби миллий стандартларини (БҲМС) молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига (МҲХС) уйғунлаштириш масалалари. “Логистика ва иқтисодиёт” электрон-илмий журнали. Тошкент, №4. 2020.

BULUTLI TEXNOLOGIYALARDA HISOBLASH TARIXI

Parpiyev G‘afurjon G’ayratovich
AndMI, tayanch-doktoranti,
Tojiboyev Abdumo’min Muxtorjon o‘g‘li
AndMI, Axborot texnologiyalari va

Published: 17.05.2024

Cite this article: Parpiyev G‘afurjon G‘ayratovich, Tojiboyev Abdumo’min Muxtorjon o‘g‘li (2024). Bulutli texnologiyalarda hisoblash tarixi. Emro Science and Education, 1(3). https://journal.emro.uz/public/maqola/136

© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

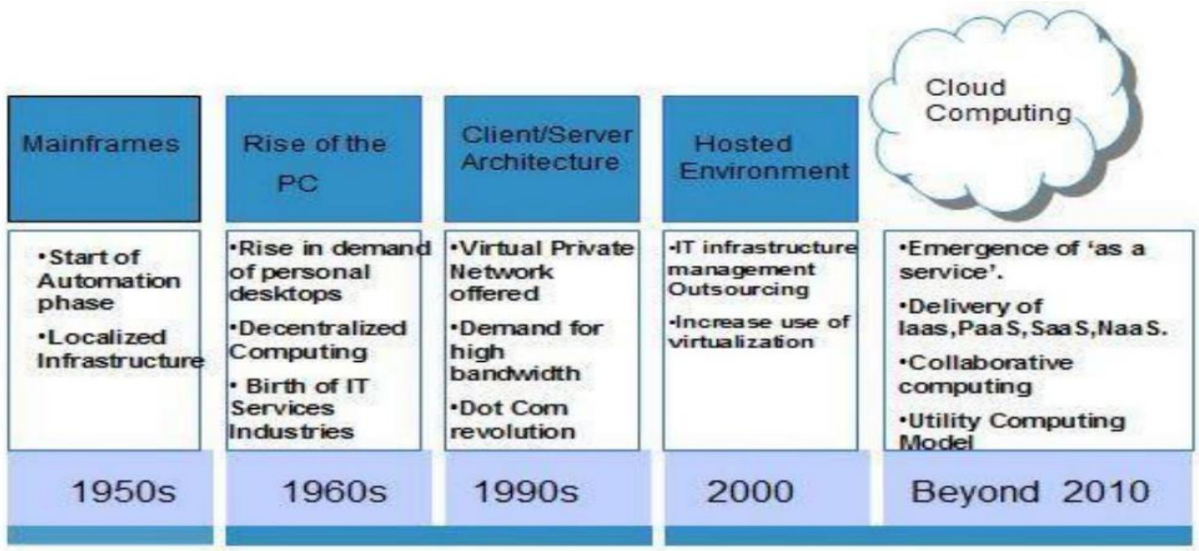
tizimlari ta’lim yo’nalishi 3-kurs talabasi

Annotatsiya: Sizga tafsiya etayotgan ushbu maqola yordamida siz sanoat korxonalarida yoki umumiy korxonalarda mehnatni tashkil etuvchi shaxslar hamda ularning toifalari bilan tanishishingiz mumkin bo’ladi.

Аннотация: С помощью этой статьи, которую мы вам представляем, вы сможете ознакомиться с лицами, организующими труд на промышленных или общих предприятиях, и их категориями.

Annotation: With the help of this article, which we present to you, you will be able to get acquainted with the persons who organize labor in industrial enterprises or general enterprises and their categories.

Bulutli hisoblash kontseptsiyasi 1950 yilda nozik/statik mijozlar orqali kirish mumkin bo’lgan asosiy kompyuterlarni joriy qilish bilan paydo bo’ldi. O’shandan beri bulutli hisoblash statik mijozlardan dinamik dasturlarga, dasturiy ta’minotdan xizmatlarga qadar rivojlandi. Quyidagi diagramma bulutli hisoblashning rivojlanishini tushuntiradi:

Mainfreymlar kompyuterlardir

Asosiy kompyuterlar katta hajmdagi xotira va real vaqt rejimida milliardlab oddiy hisob-kitoblar va tranzaksiyalarni amalga oshiradigan protsessorlarga ega yuqori unumdor kompyuterlardir. Asosiy kompyuter tijorat ma’lumotlar bazalari, tranzaksiya serverlari va yuqori chidamlilik, xavfsizlik va tezkorlikni talab qiluvchi ilovalar uchun juda muhimdir.

Mainfreymlar qanday ishlaydi?

IBM mainframelari quyidagilar uchun noyob tarzda ishlab chiqilgan:

Linux® kabi umumiy operatsion tizimlarni, IBM z/OS® kabi maxsus operatsion tizimlarni va noyob apparat imkoniyatlaridan foydalanadigan dasturiy ta’minotni ishga tushirish.

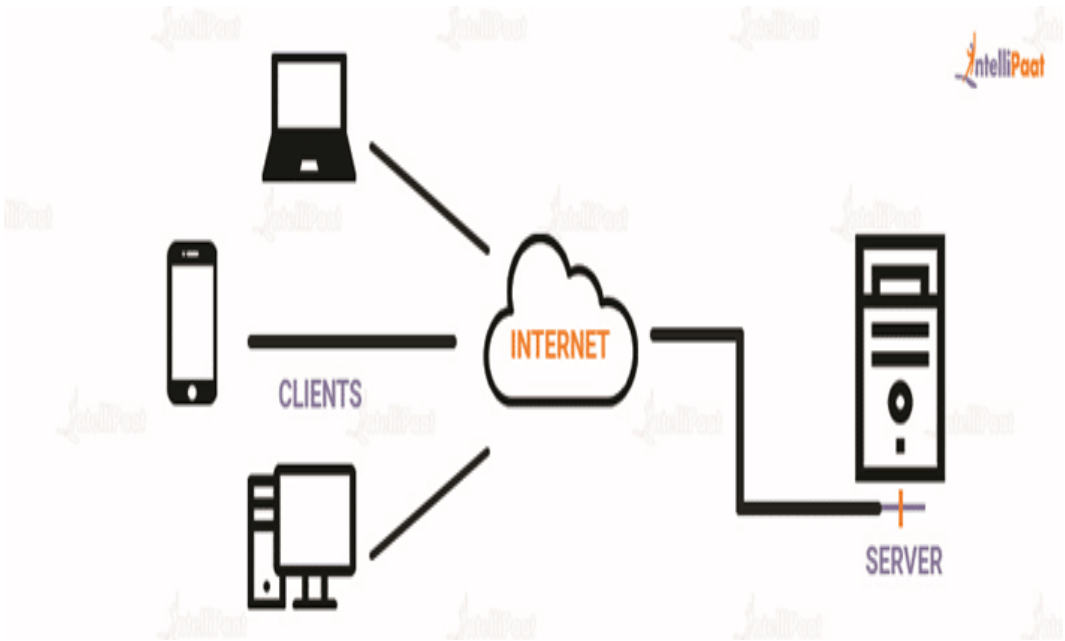
To’g’ridan-to’g’ri ilovalar bilan aloqa qilish uchun talab bo’yicha o’rnatilgan sig’im va o’rnatilgan umumiy xotira bilan bir vaqtning o’zida katta hajmdagi tranzaktsiyalarni va o’tkazish qobiliyatini qo’llab-quvvatlash.

O’rnatilgan kriptografik kartalar va innovatsion dasturiy ta’minot bilan eng yuqori darajadagi xavfsizlikni ta’minlash. Masalan, eng so’nggi IBM Z® meynfreymlari kuniga 1 trilliongacha xavfsiz web tranzaksiyalarni amalga oshirishi va maxfiylikni siyosat bo’yicha boshqarishi mumkin.

Har bir komponent (quvvat manbalari, sovutish, zaxira batareyalar, protsessorlar, kiritish-chiqarish komponentlari, kriptografiya modullari) va ekstremal ob-havo sharoitlarini sinovdan o’tkazish uchun bir nechta zaxira qatlamlari orqali chidamlilikni taklif etish.

Mijoz-server arxitekturasi tushunchasini quyidagicha haotiy misol bilan tushuntirish mumkin. Tasavvur qiling siz biror restoran yoki kafega ovqat buyurtma qildingiz. Buyurtmani qo'ng'iroq orqali amalga oshirdingiz va kimdir qo'ng'iroqni qabul qilib buyurtmangizni ozib oldi va keyin uni yetkazib berdi. Oddiy, to'g'rimi? Ha, bu o'xshashlik mijoz serveri arxitekturasining asosiy printsipiga deyarli javob beradi.

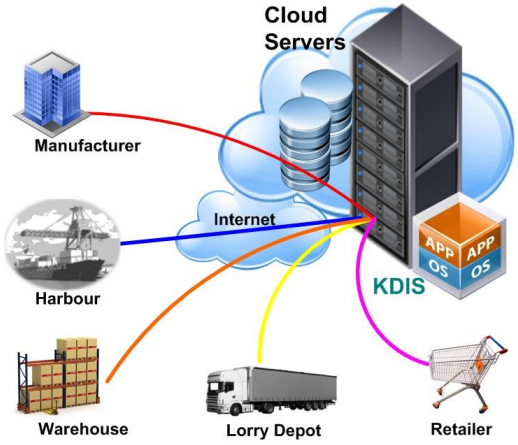
Oddiy qilib aytganda, Mijoz-Server texnologiyasida ikkita omil ishtirok etadi:

1. Server so'ralgan xizmatlarni taqdim etuvchidir.
2. Mijozlar xizmatlarni talab qiladiganlardir.

Xostlangan muhit sotuvchi tomonidan Xostlangan dasturiy ta'minot xizmatlarini qo'llab-quvvatlash uchun foydalaniladigan uskuna , tizim dasturiy ta'minoti , hostingni qo'llab-quvvatlash dasturi , tarmoq ulanishi va ob'ektni anglatadi . Xostlangan muhit deganda Dasturiy ta’minot ishlayotgan server yoki ishlov berish quvvati operatsion tizim dasturiy ta’minoti , ma’lumotlar bazasi va Xostlangan

muhitning bir qismi sifatida taqdim etilgan (umumiy , virtual yoki ajratilgan dasturiy ta’minot yoki jihozlardan foydalanilganidan qat’i nazar) boshqa jihozlar tushuniladi .

Hosted Environment umumiy integratsiyalashgan apparat va dasturiy ta’minot komponentlarini bildiradi (shu jumladan , bunday muhitda o‘rnatilgan apparat, dasturiy ta’minot, serverlar , tarmoqlar va texnologiyalar) Xizmatlar bizning nazorat doiramizdan tashqari har qanday apparat, dasturiy ta'minot yoki telekommunikatsiya tarmoqlari bundan mustasno (masalan, Xost muhitiga ulanish uchun foydalaniladigan internet va telekommunikatsiya tarmoqlari kabi, lekin ular bilan cheklanmagan holda).

Bulutli hisoblash korxonalarga turli yo'llar bilan foyda keltirishi mumkin, bu esa an'anaviy ravishda uyda joylashtirilgan IT xizmatlarini yaxshilashi mumkin. Veb-xosting haqida gap ketganda, bulutli server jiddiy foyda keltirishi mumkin. Bu zamonaviy texnologiyaning asosiy afzalliklari.

Bulutli hisoblashlar shunchalik shov-shuv va ma'qullash darajasi bo'lib, uning afzalliklari baland ovozda aytilsa, ba'zilar shubha bilan javob berishga moyil bo'ladi. Ammo vaqt o'tishi bilan va ko'proq odamlar ushbu xizmat turini birinchi qo'ldan boshdan kechirishadi, shikoyatchilar xori kamayib bormoqda va bulut himoyachilari soni ortib bormoqda. Bulutli serverlar korporativ dasturiy ta'minotdan tortib butun IT infratuzilmasigacha bo'lgan hamma narsani joylashtirish uchun etarlicha moslashuvchan, bu ularni veb-saytlarni boshqarish uchun mukammal qiladi.

Nima uchun bulut veb-xosting uchun juda mos ekanligi haqida fikr berish uchun bu erda asosiy afzalliklar mavjud:

1. Bulutning chidamliligi shuni anglatadiki, ishlamay qolish vaqti minimal darajaga tushiriladi va qanday sharoitda bo'lishidan qat'i nazar, sayt har doim ochiq bo'lishi kerak.

2. Bulutli serverlarning kengayishi ichki infratuzilmani sezilarli yangilanishlarga sarmoya kiritmasdan turib, sig‘imning eng yuqori cho‘qqilari va pasayishlarini hisobga olish mumkinligini anglatadi.

3. Xarajatlar pasaytiriladi, chunki uskunaga texnik xizmat ko'rsatish yoki tizimlar monitoringi uchun pul to'lashning hojati yo'q, bularning barchasi provayder tomonidan amalga oshiriladi.

4. Bulutli hujumni aniqlashda xavfsizlik yaxshilanadi va yuqori darajadagi xavfsizlik devorlari avtomatik ravishda qo'llaniladi.

5. Bulutning moslashuvchanligi, shuningdek, korxonalar uchun xostingni kesish va joylashtirish yondashuvini qabul qilishni talab qiladigan yagona o'lchamli hosting paketlarini sotib olishning hojati yo'qligini anglatadi.

Buning o'rniga siz o'z talablaringizga moslashtirilgan, o'tkazish qobiliyatidan tortib saqlash maydonigacha real vaqtda hamma narsani boshqarish imkoniyatini beruvchi buyurtma xizmatidan bahramand bo'lishingiz mumkin. Va bulut oxirgi

foydalanuvchining jismoniy joylashuviga bog'liq emasligi sababli, siz ofisdan tashqarida bo'lsangiz ham, bularning barchasiga erishishingiz mumkin.

Bulutning rivojlanishi bilan korxonalar endi xavfsizlik kabi narsalardan ko'ra xarajatlar haqida ko'proq qayg'urayotgani ayon bo'ladi, chunki provayderlar o'zlarini ilgari issiq tugmalar bo'lgan ushbu sohalarda umidlarni oqlay olishdan ko'ra ko'proq isbotlamoqda.

Bulutli xarajatlar haqida gap ketganda, ular, albatta, tushib ketmoqda, bu bozordagi jiddiy raqobat va bir qator provayderlar vaziyatni tartibga solmasdan va hukmronlik zanjiri paydo bo'lishidan oldin eng katta ulushni ta'minlash uchun bir-biri bilan kurashayotganligi sababli. tashkil etilgan.

Yakuniy foydalanuvchilar uchun bu bulutli xosting xarajatlari, ayniqsa o'tmishda talab qilinishi mumkin bo'lgan ichki muqobil echimlar bilan solishtirganda, pasayishda davom etishini anglatadi.

Bulutda ko'plab boshqa xosting formatlari uchun jismoniy cheklovlar yo'qligi sababli, u keyingi bir necha yil ichida korporativ hosting uchun de-fakto standartga aylanishi kerak.

Bulutli serverlar tejamkor, bardoshli, boshqarish oson va oldindan mavjud bo'lgan har qanday yechimga qaraganda ancha kengaytirilishi mumkin. Naysaylar har doim ovozli ozchilik sifatida mavjud bo'ladi, ammo dalillar shuni ko'rsatadiki, bulut bilan haqiqatan ham shug'ullanganlar uni rad etishga tayyor.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yhati:

1. https://www.ibm.com/topics/mainframe
2. https://intellipaat.com
3. https://www.lawinsider.com

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАР ОҚИМИНИ ОБЛИГАЦИЯЛАР ОРҚАЛИ ОШИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

Умарова Гулзодахон Қодирбековна
TDIU Andijon fakulteti, “Mutaxasislik fanlari” kafedrasi assistenti

Аннотация: Ушбу мақолада инвестицияларни жалб қилишда облигацияларнинг ўрни таҳлил қилинган. Иқтисодий ривожланишда ушбу воситаларнинг аҳамияти борасида хулосалар чиқарилган.

Калит сўзлар: инвестиция, облигация, пул-кредит, иқтисодиёт, банк, компания.

Аннотация: В данной статье анализируется роль облигаций в привлечении инвестиций. Сделаны выводы о значимости этих инструментов в экономическом развитии.

Ключевые слова: инвестиции, облигация, денежный кредит, экономика, банк, компания.